

Scenariusz lekcji plastyki w klasie 6

Temat: Światłocien

Cele:

Uczeń:

- wyjaśnia, czym jest światłocien,
- tłumaczy, na czym polega modelunek światłocieniowy,
- wskazuje dziedziny sztuk plastycznych, w których stosuje się światłocien,
- określa rolę światłocienia w rysunku, malarstwie i grafice,
- wyjaśnia, w jaki sposób ukazać światłocien w rysunku, malarstwie i grafice,
- omawia funkcję efektów światłocieniowych w sztuce XX w., m.in. w fotografii i filmie,
- opisuje wpływ światłocienia na nastrój i wymowę dzieła sztuki,
- stosuje światłocien w działaniach plastycznych,
- doskonali technikę rysowania węglem, ołówkiem bądź tuszem oraz malowania pastelami,
- ćwiczy obserwację natury,
- pogłębia wrażliwość estetyczną poprzez kontakt z reprodukcjami dzieł sztuki,
- rozwija kreatywność dzięki działaniom twórczym,
- otwarcie wyraża własne sądy i opinie oraz wykazuje
- tolerancję wobec działań, zainteresowań i poglądów innych ludzi.

Metody:

- burza mózgów, rozmowa nauczająca (pogadanka), metoda myślenia obrazami, doświadczenie, portfolio,
- praca z tekstem,
- praca z materiałem ilustracyjnym,
- działania praktyczne z wykorzystaniem różnych technik plastycznych.

Formy pracy: indywidualna, zbiorowa.

Środki dydaktyczne: podręcznik Do dzieła! 6 (s. 14–19), wazon, ciemne tło, lampka, tablica multimedialna

Materiały plastyczne: przyniesione przez uczniów: blok techniczny A4, węgiel rysunkowy, ołówek lub tusz, pastele. przygotowane przez nauczyciela: fiksatywa lub lakier do włosów.

Faza wprowadzająca

1. Czynności organizacyjne: sprawdzenie obecności, podanie tematu lekcji, przygotowanie warsztatu pracy i potrzebnych materiałów.

2. Nauczyciel zapowiada, że celem lekcji będzie poznanie elementu abecadła plastycznego – światłocienia. Uczniowie dowiedzą się, jaka jest rola światłocienia w sztuce oraz jak go stosować we własnej twórczości plastycznej.

Faza realizacyjna

1. Nauczyciel inicjuje burzę mózgów pytaniem o to, jak uczniowie rozumieją termin światłocień. Uczestnicy zajęć podają swoje propozycje i skojarzenia, które prowadzący zapisuje na tablicy.

2. Nauczyciel omawia zagadnienie światłocienia na podstawie tekstu ze s. 14 podręcznika. Uczniowie dokonują weryfikacji swoich odpowiedzi zapisanych na tablicy w trakcie burzy mózgów. Następnie prowadzący wyjaśnia, w jakim celu i w jaki sposób stosuje się światłocień w poszczególnych dziedzinach sztuki: rysunku, malarstwie i grafice.

3. Prowadzący inicjuje pracę metodą myślenia obrazami.

W tym celu zapisuje na tablicy trzy pytania:

- Co wiesz na pewno?,
- Czego się domyślasz?,
- Czego jeszcze chcesz się dowiedzieć?.

4. Następnie poleca uczniom zapoznać się z reprodukcjami wyświetlonymi na tablicy multimedialnej. Uczniowie uważnie przyglądają się dziełom i przy pomocy opisów analizują je, odpowiadając na każde z pytań, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki światłocienia. Nauczyciel zwraca uwagę na to, jak zastosowanie tego środka wyrazu zwiększa wrażenie realizmu przedstawionych obiektów, jaki ma wpływ na atmosferę dzieła i jego znaczenie. Ponadto wspiera pracę uczniów i udziela odpowiedzi na stawiane przez nich dodatkowe pytania lub nakierowuje na samodzielną odpowiedź.

5. Prowadzący przygotowuje doświadczenie: ustawia prostą martwą naturę w postaci jednobarwnego wazonu ustawionego na ciemnym jednolitym tle. Następnie za pomocą lampki prezentuje, jak zmienia się wygląd naczynia w zależności od umiejscowienia źródła światła. Na zakończenie stawia lampkę z boku wazonu w taki sposób, by po drugiej stronie naczynia był wyraźnie widoczny cień.

6. Na polecenie nauczyciela uczestnicy zajęć wykonują ćwiczenie plastyczne – rysują obserwowany obiekt z zastosowaniem światłocienia. W pracy posługują się techniką rysowania węglem. Prowadzący poleca uczniom rozpocząć pracę od stworzenia zarysu wazonu, a następnie wykorzystać technikę rozcierania, aby uzyskać modelunek światłocieniowy. Nauczyciel zwraca uwagę na kontrast uzyskany poprzez dodanie ciemnego tła.

7. Po zakończeniu zadania nauczyciel informuje uczniów, że praca wykonana techniką węgla rysunkowego wymaga utrwalenia, i zabezpiecza prace uczniów fiksatywą lub lakierem do włosów.